СПРАВКА

за отразяване на постъпилите предложения и становища от обществените консултации по реда на чл. 26 от Закона за нормативните актове, получени по проект на Инструкция за изменение и допълнение на Инструкция № 8121з-78 от 2015 г. за реда за осъществяване на задържане, оборудването на помещенията за настаняване на задържани лица и реда в тях в Министерството на вътрешните работи

(обн., ДВ, бр. 9 от 2015 г.; изм. и доп. бр. 77 от 2015 г., бр. 30 от 2016 г., бр. 101 от 2018 г., бр. 18 от 2023 г. и бр. 12 от 2026 г.)

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
1.	**Постъпило в МВР на ел. поща pravna@mvr.bg на 22.01.2026 г.**	**Димитър Димитров Костадинов, гр. Добрич**	☐ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ☒ Не е приложимо (за становищата постъпили преди 29 април 2026 г.)	Бих искал да поставя няколко въпроса за обсъждане. **1**. На първо място, в мотивите към проекта се приема, че изпращането на оплакванията до органите на прокуратурата гарантира провеждането на „независимо разследване”. В практиката на Европейския съд по правата на човека обаче изискването за независимост се разглежда както в институционален, така и във функционален аспект. В този смисъл би било полезно да се разясни по какъв начин предлаганата уредба гарантира функционалната независимост на разследването във всички случаи на твърдяно полицейско насилие, включително когато разследването засяга действия на	**Не се приема**	Изменението обхваща именно институционалното гарантиране на „независимо разследване“. Неговият функционален аспект би могъл да бъде постигнат с подходящо разпределение на работата между прокурорите, така и чрез доверие в добросъвестността на служителите на полицията и Прокуратурата.

				служители, с които органите на прокуратурата работят в тясно институционално взаимодействие. **2.** На второ място, предвиденият механизъм за сезиране на прокуратурата е обвързан с наличието на изрично оплакване от задържаното лице. В практиката на ЕСПЧ последователно се подчертава, че задължението за ефективно разследване по чл. 3 от Европейската конвенция за правата на човека възниква и по служебен ред, когато са налице обективни данни или видими следи за евентуално насилие, независимо от това дали е подадено формално оплакване. В този контекст може да се обсъди дали уредбата следва изрично да обхване и такива хипотези.	**Не се приема**	Действително новите ал. 10-12 предвиждат сезиране на прокуратурата при оплакване за упражнено насилие, но тези разпоредби трябва да се разглежда в контекста и на предишните алинеи, а предложение второ на чл. 21, ал. 1 и 2 от Инструкция №8121з-78 от 2015 г. предвижда, че медицински преглед се провежда и когато здравословното състояние на задържания налага това, а и от негови близки. Следва да се вземе предвид и спазването на лекарската етика от медиците, извършващи медицински прегледи, както и разпоредбата на чл. 205, ал. 1 и ал. 2 от Наказателно-процесуалния кодекс (НПК), предвиждат обществено задължение за длъжностните лица и граждани да уведомят орган на досъдебното производство или друг държавен орган, когато узнаят за извършено престъпление от общ характер.

				3. На последно място, проектът не предвижда конкретни срокове за извършване на медицинския преглед и за последващите действия на компетентните органи. С оглед на изискването за бързина и ефективност на разследването като съществен елемент от защитата по чл. 3 от Конвенцията, въвеждането на ясни времеви рамки би могло допълнително да засили практическата приложимост на предвидените гаранции и да предотврати формалното им прилагане.	**Не се приема**	Срокът за извършване на медицинския преглед е в рамките на до 24-часовото задържане от страна на МВР.
2.	**Деловодство на МВР** **Рег. № 812100-2871/17.02.2026 г.**	**Омбудсман на Република България**	☐ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ☒ Не е приложимо (за становищата постъпили преди 29 април 2026 г.) **Омбудсманът на Република България действа в служебно качество.**	**1.** В хода на извършените проверки през 2025 г. омбудсманът установи и добра практика, прилагана в помещението за задържане на Районно управление – гр. Горна Оряховица, при която всяко лице, настанено в помещенията за 24-часово задържане, попълва декларация при освобождаване или преместване. В нея задържаното лице удостоверява, че са му разяснени правата за ползване на медицинска помощ, че към момента на напускане не се нуждае от такава, както и че няма претенции за упражнено спрямо него физическо или психическо насилие по време на престоя му в ареста. Попълването на декларацията се извършва на доброволен принцип, като отказът да бъде попълнена не води до неблагоприятни последици за лицето. Считам, че тази практика е съответстваща на целите на Инструкцията, доколкото осигурява допълнителни гаранции за прозрачност при прилагането на мярката „задържане за 24 часа“ и способства за по-ясното документиране на обстоятелствата, свързани с престоя на лицето в помещенията за задържане.	**Приема се по принцип**	Посочената „добра практика“, прилагана в помещението за задържане на Районно управление - гр. Горна Оряховица ще бъде проучена и ще бъде обсъдена препоръката за включването ѝ като способ за „по-ясното документиране на обстоятелствата, свързани с престоя на лицето в помещенията за задържане“. Видно от практиката на РУ – гр. Горна Оряховица, постигането на положителния ефект от такава практика е възможно с популяризирането ѝ, а не непременно с нормативното ѝ закрепване.

				С оглед на това, омбудсманът счита за целесъобразно да бъде разгледана възможността за нормативно уреждане на подобна доброволна декларация в рамките на Инструкцията. Изричното ѝ регламентиране би допълнило въведените механизми за документиране на травматични увреждания и би представлявало допълнителна процесуална гаранция за защита правата на задържаните лица. Необходимо е същевременно да бъде ясно предвидено, че декларацията има доброволен характер, че отказът за попълването ѝ не поражда неблагоприятни последици и не ограничава правото на последващо подаване на жалба или сигнал. Предвид изложеното, институцията на омбудсмана подкрепя предложенията за изменение на чл. 21 и препоръчва включването на уредба на доброволна декларация като допълнителна гаранция за прозрачност и защита правата на задържаните лица при 24-часово задържане.		